Een vleermuizenparadijs, zegt Dr. Rijberg

Minstens zo en zo oud dient men te zeggen, want als de vleermuizen pas geboren zijn kan men ze niet ringen, omdat de vlieghuid anders beschadigt. Alleen van in gevangenschap gehouden dieren kan men precies de leeftijd zeggen.
Pleegvader spelen over vleermuizen is — volgens Dr Ryberg — een heel interessant vaderschap. Machtig veel dingen kan men dan te weten komen omtrent die schermervliegers. Men kan ze tam maken, en enigszins op geluiden dresseren en dat geeft allemaal veel plezier. Althans als men er de Zweed over hoort reppen.
Nog hebben we het niet gehad over de speciale soort radar waardoor die vleermuizen botsingen in het aardedonker kunnen voorkomen, en waarmee ze hun prooi blijken op te sporen. Zó van het felle licht van onze lampen fladderden ze, op temperatuur gekomen, de donkere grotgangen in. Een sprong van de grond, en weg waren ze; zonder ook maar tegen een van ons of de nog hardere grotwand aan te vliegen.
Voor wie meer over vleermuizen wil weten:
De Zoogdieren van Nederland — Dr M. A. IJsseling en Dr A. Scheygrond.
De Levende Natuur (1941) — Ir D. C. van Schaik en Drs P. J. Bels.
En voorts in vele buitenlandse schrifturen kan men veel wetenswaardigs vinden, o.a. over de voortplanting en de vleermuizen-kraamkamers. Het zullen degelijker beschrijvingen zijn dan dit enigszins populaire stukje, dat uit onze schrijfmachine is gevloeid.

Uit de onderwereld der Fungi

door J. J. Gremmen, Wageningen

Voor vele lezers van „Natura" zijn paddenstoelen heel gewone dingen, die een goede bekendheid genieten. Deze paddenstoelen, ook wel genaamd Hogere Zwammen, zijn steeds het onderwerp geweest van uitvoerige studiën. Van allerlei kanten is het leven van deze organismen belicht. De eerste stappen werden gedaan door de oude, beroemde mycologen Fries, Schweinitz en Persoon, om er maar enkele te noemen. In die tijd vierde de mycologie haar triomphen op morphologisch gebied. Later is ook de physiologie een steeds grotere plaats gaan innemen en van nog recenter datum is de erfelijkheidsleer bij zwammen. Nog steeds wordt naar nieuwe wegen gezocht om dieper door te dringen in het geheimzinnige leven van deze wezens. Het is echter niet mijn bedoeling om daar verder op in te gaan, maar de aandacht te vestigen op een wereldje van zwammen, dat minder bekend is. Met name zeer kleine paddenstoelen, die a.h.w. micro-voorstel-

Cyathicula coronata (Bull) de Not.

Vruchtlichamen op stengel van een Aster soort (sterk vergroot)

lingen zijn van de ons bekende vormen uit bos en heide. Wanneer we op een najaarsdag in September of October na een paar natte dagen naar buiten gaan, zullen we al spoedig wat vinden. Ge zoekt onder wat dode bladeren of tussen mos en oude stengels. Allicht is er wat van uw gading! Het beste is, „Bauchbotanik" te beoefenen. Het is het gemakkelijkst en je kunt alles rustig napluizen. Een vondst gaat in een glazen buisje! Het is misschien voor vele lezers weinig aantrekkelijk, maar onvermijdelijk.
Deze fungi zijn zeer klein van afmeting, vaak slechts enkele millimeters, soms wat groter. De eerste groep, die ik op het oog heb, zijn saprophyten en letterlijk overal te vinden. Al wandelend inspecteren we een *Solidago*-plant. Op de overjarige, houtige stengels vinden we soms vaak een klein geel paddenstoeltje in de vorm van een trompetje. Ze behoren echter geheel niet tot de Hogere Zwammen, hoewel ze op het eerste gezicht veel doen denken aan een of andere *Omphalia*- of *Cyphella*-species. Bekijkt u eens de onderzijde van het ding. Er zijn geen lamellen, ook geen poriën. Het is dus geen Basidiomyceet. De gelukkige bezitters van een microscoop moeten eens een stukje hoedweefsel bekijken. Er zijn geen basidiën, maar wel sporenzakken of asci. We hebben dus te maken met een Ascomyceet. Het trompetje heet in de mycologische terminologie een apothecium. Dit orgaan is het hoofdkenmerk van de zwamgroep der Discomyceten. Morieljes (*Morchella*) en Kluifjeszwammen (*Helvella*) behoren hier ook toe. In die sporenzakken vinden we acht ascosporen, de z.g. ascosporen, welke door een opening in de top van de ascus vrij kunnen komen bij rijpheid.
De naam van dit gele „gevalletje" is *Helotium ciliatosporum* (Fuck) Boud. Een andere representant uit deze zwammenwereld vinden we vaak op dode stengels van *Aster*. Ze heeft een roserood „hoedje" (apothecium). De grootte is ook hier slechts enkele millimeters. Op de rand van dit apothecium zien we fijne tandjes. Wanneer we zulke dingen mee naar huis nemen in een glazen buisje en het er voorzichtig uithalen, is het soms mogelijk iets te zien van de ascosporen-uitstoting. Plotseling zien we dan een klein grijs wolkje uit één of meer trompetjes komen. Doordat de asci simultaan de sporen wegschieten, wordt dit verschijnsel voor het oog zichtbaar. Dit „puffen" heeft ten doel de ascosporen te verspreiden.